

Streda 16. februára 2022

P9_TA(2022)0032

Európska stratégia pre energiu z obnoviteľných zdrojov na mori

Uznesenie Európskeho parlamentu zo 16. februára 2022 k európskej stratégii pre energiu z obnoviteľných zdrojov na mori (2021/2012(INI))

(2022/C 342/08)

Európsky parlament,

- so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 194,
- so zreteľom na smernicu 2003/87/ES Európskeho parlamentu a Rady z 13. októbra 2003 o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Spoločenstve, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 96/61/ES ⁽¹⁾,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2014/89/EÚ z 23. júla 2014, ktorou sa ustanovuje rámec pre námorné priestorové plánovanie ⁽²⁾,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov ⁽³⁾ (smernica o obnoviteľných zdrojoch energie),
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 347/2013 zo 17. apríla 2013 o usmerneniach pre transeurópsku energetickú infraštruktúru, ktorým sa zrušuje rozhodnutie č. 1364/2006/ES a menia a dopĺňajú nariadenia (ES) č. 713/2009, (ES) č. 714/2009 a (ES) č. 715/2009 ⁽⁴⁾ (nariadenie o TEN-E),
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1316/2013 z 11. decembra 2013 o zriadení Nástroja na prepájanie Európy, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 913/2010 a zrušujú sa nariadenia (ES) č. 680/2007 a (ES) č. 67/2010 ⁽⁵⁾, ktoré je v súčasnosti predmetom revízie,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a (EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013 ⁽⁶⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 6. februára 2018 o urýchlení inovácií v oblasti čistej energie ⁽⁷⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 14. marca 2019 o zmene klímy – dlhodobá strategická vízia Európy pre prosperujúce, moderné, konkurencieschopné a klimaticky neutrálne hospodárstvo v súlade s Parížskou dohodou ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 275, 25.10.2003, s. 32.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 257, 28.8.2014, s. 135.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ L 115, 25.4.2013, s. 39.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ L 348, 20.12.2013, s. 129.

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 1.

⁽⁷⁾ Ú. v. EÚ C 463, 21.12.2018, s. 10.

⁽⁸⁾ Ú. v. EÚ C 23, 21.1.2021, s. 116.

Streda 16. februára 2022

- so zreteľom na svoje uznesenie z 15. januára 2020 o európskom ekologickom dohovore ⁽⁹⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 10. júla 2020 o komplexnom európskom prístupe k uskladňovaniu energie ⁽¹⁰⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 25. novembra 2020 o novej priemyselnej stratégii pre Európu ⁽¹¹⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 19. mája 2021 o európskej stratégii pre vodík ⁽¹²⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 19. mája 2021 o európskej stratégii pre integráciu energetických systémov ⁽¹³⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 7. júla 2021 o vplyve veterných elektrární na mori a ďalších systémov výroby energie z obnoviteľných zdrojov na odvetvie rybolovu ⁽¹⁴⁾,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 11. decembra 2019 o Európskej zelenej dohode (COM(2019)0640),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 10. marca 2020 s názvom Nová priemyselná stratégia pre Európu (COM(2020)0102),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 20. mája 2020 s názvom Stratégia EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030: Prinavrátanie prírody do našich životov (COM(2020)0380) a s ním súvisiace uznesenie z 9. júna 2021 s rovnakým názvom ⁽¹⁵⁾,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 8. júla 2020 s názvom Vodíková stratégia pre klimaticky neutrálnu Európu (COM(2020)0301),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 8. júla 2020 s názvom Pohon pre klimaticky neutrálnu hospodárstvo: stratégia integrácie energetického systému EÚ, COM(2020)0299,
- so zreteľom na oznámenie Komisie zo 17. septembra 2020 s názvom Ambicióznejšie klimatické ciele pre Európu na rok 2030 – Investícia do klimaticky neutrálnej budúcnosti v prospech našich občanov (COM(2020)0562),
- so zreteľom na správu Komisie zo 14. októbra 2020 s názvom Správa o stave energetickej únie za rok 2020 podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy (COM(2020)0950),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 19. novembra 2020 s názvom Stratégia EÚ na využitie potenciálu obnoviteľných zdrojov energie na mori v záujme klimaticky neutrálnej budúcnosti (COM(2020)0741),
- so zreteľom na návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o usmerneniach pre transeurópsku energetickú infraštruktúru, ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 347/2013, (COM(2020)0824), ktorý Komisia predložila 15. decembra 2020,
- so zreteľom na správu Európskej environmentálnej agentúry č. 3/2015 z 1. októbra 2015 s názvom Marine protected areas in Europe's seas – an overview and perspectives for the future (Chránené morské oblasti v európskych moriach – prehľad a výhľad do budúcnosti) a na jej brífing zo 6. októbra 2020 s názvom Management effectiveness in the EU's Natura 2000 network of protected areas (Účinnosť riadenia v sústave chránených území EÚ Natura 2000),
- so zreteľom na dohodu prijatú 12. decembra 2015 na 21. konferencii zmluvných strán Rámcového dohovoru OSN o zmene klímy (COP21) v Paríži (Parížska dohoda),

⁽⁹⁾ Ú. v. EÚ C 270, 7.7.2021, s. 2.

⁽¹⁰⁾ Ú. v. EÚ C 371, 15.9.2021, s. 58.

⁽¹¹⁾ Ú. v. EÚ C 425, 20.10.2021, s. 43.

⁽¹²⁾ Ú. v. EÚ C 15, 12.1.2022, s. 56.

⁽¹³⁾ Ú. v. EÚ C 15, 12.1.2022, s. 45.

⁽¹⁴⁾ Prijaté texty, P9_TA(2021)0338.

⁽¹⁵⁾ Prijaté texty, P9_TA(2021)0277.

Streda 16. februára 2022

- so zreteľom na článok 54 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na stanoviská Výboru pre dopravu a cestovný ruch a Výboru pre rybárstvo,
 - so zreteľom na správu Výboru pre priemysel, výskum a energetiku (A9-0339/2021),
- A. keďže EÚ ratifikovala Parížsku dohodu, ako aj Európsku zelenú dohodu a nedávno prijatý európsky právny predpis v oblasti klímy, v ktorých sa stanovuje cieľ EÚ znížiť do roku 2030 emisie skleníkových plynov aspoň o 55 % a dosiahnuť cieľ klimatickej neutrality najneskôr do roku 2050, ako aj doplnkové ciele v záujme boja proti dôsledkom globálnej zmeny klímy;
- B. keďže prechod na hospodárstvo s nulovými čistými emisiami skleníkových plynov, ktoré je vysoko energeticky účinné a vo veľkej miere založené na obnoviteľných zdrojoch energie si vyžaduje rýchly prechod na čistú energiu, ktorý zabezpečí udržateľnosť, bezpečnosť dodávok a cenovú dostupnosť energie, ako aj potrebnú energetickú infraštruktúru;
- C. keďže v dôsledku výrazného poklesu cien energie z obnoviteľných zdrojov na mori sa z tejto energie stal jeden z najkonkurencieschopnejších zdrojov energie – globálne vážené priemerné levelizované náklady na energiu z veterných elektrární na mori klesli v rokoch 2010 až 2020 o 48 % z 0,14 EUR na 0,071 EUR za kWh – a teda kľúčový prvok zelenej transformácie, čím sa pripravila pôda pre moderné a konkurencieschopné hospodárstvo efektívne využívajúce zdroje, a zároveň je jedným z najdôležitejších pilierov ambícií EÚ v oblasti klímy; keďže energia z obnoviteľných zdrojov na mori je schopná využívať rozsiahle zdroje energie, ktoré môžu chrániť domácnosti pred energetickou chudobou;
- D. keďže stratégia EÚ pre energiu z obnoviteľných zdrojov na mori by mala zohľadňovať rôzne geografické charakteristiky morských oblastí EÚ sťažujúce vypracovanie univerzálneho prístupu;
- E. keďže úniové odvetvie výroby energie z obnoviteľných zdrojov na mori je technologickým lídrom s významným potenciálom na oživenie hospodárstva EÚ prostredníctvom podpory rastu výroby čistej energie v Európe a na celom svete;
- F. keďže celková suma, ktorá bola za posledných 10 rokov k dispozícii na programy EÚ v oblasti výskumu a vývoja pre veternú energiu na mori, bola 496 miliónov EUR; keďže verejné investície do výskumu a vývoja v hodnotovom reťazci veternej energie už zohrali kľúčovú úlohu pri umožňovaní rozvoja tohto odvetvia; keďže investície potrebné na rozsiahle zavádzanie energie z obnoviteľných zdrojov na mori do roku 2050 sa odhadujú na takmer 800 miliárd EUR, z toho približne dve tretiny na financovanie súvisiacej sieťovej infraštruktúry a približne tretina na výrobu energie na mori; keďže plán Nástroja Európskej únie na obnovu poskytuje jedinečnú príležitosť zmobilizovať okrem súkromných investícií aj značné množstvo verejného kapitálu;
- G. keďže zručnosti a kvalifikácia pracovnej sily sú kľúčom k úspechu stratégie pre energiu z obnoviteľných zdrojov na mori;
- H. keďže prístavy EÚ zohrávajú kľúčovú úlohu pri zabezpečovaní nákladovej efektívnosti veternej energie na mori a sú vstupnou bránou pre miestny rozvoj v pobrežných komunitách;
- I. keďže Severné more je v súčasnosti vedúcim regiónom na svete, pokiaľ ide o vybudovanú kapacitu veternej energie na mori; keďže ostatné európske morské oblasti ako Atlantický oceán, Stredozemné more, Baltské more a Čierne more sú sľubnými miestami na rozšírenie výroby veternej energie na mori a jej využívanie v EÚ; keďže západné členské štáty EÚ susediace s Atlantickým oceánom majú vysoký prirodzený potenciál pre veterné elektrárne na mori upevnené na dne, ako aj pre plávajúce veterné elektrárne; keďže južné členské štáty EÚ susediace so Stredozemným morom majú vysoký potenciál prevažne pre plávajúce veterné elektrárne na mori; keďže členské štáty EÚ susediace s Baltským morom majú vysoký prirodzený potenciál pre veterné elektrárne na mori upevnené na dne; keďže východné členské štáty EÚ susediace s Čiernym morom majú veľký potenciál pre veterné elektrárne na mori upevnené na dne, ako aj pre plávajúce veterné elektrárne;
- J. keďže je potrebný ďalší výskum vplyvu rôznych technológií a infraštruktúry v oblasti obnoviteľných zdrojov energie na mori na morské ekosystémy, morskú biodiverzitu a chránené morské oblasti;

Streda 16. februára 2022

- K. keďže prechod na klimaticky neutrálne hospodárstvo by mala sprevádzať obnova prírody bez toho, aby boli ohrozené existujúce ciele v oblasti prírody stanovené v stratégii EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030 alebo bez toho, aby sa na niekoho zabudlo, ako sa stanovuje v Európskej zelenej dohode; keďže energetická transformácia by mala byť spravodlivá a inkluzívna;
- L. keďže projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov na mori a ich posúdenia vplyvu na životné prostredie sa musia riadiť hierarchickým prístupom zmierňovania; keďže v prípade, že nie je možné alebo je veľmi ťažké vyhnúť sa riziku, mali by sa prijať a účinne vykonávať opatrenia na zníženie emisií vo všetkých fázach, od výberu lokality až po využívanie a vyradenie z prevádzky; keďže tieto zmierňujúce opatrenia zahŕňajú opatrenia proti podmorskému hluku uvedené v posúdeniach vplyvu na životné prostredie;
- M. keďže Komisia by mala posúdiť uskutočniteľnosť vytvorenia dôležitého projektu spoločného európskeho záujmu pre veľké plávajúce veterné elektrárne na mori a projekt prepojenia s elektrolyzátormi;
- N. keďže existuje možnosť využiť kompatibilitu požiadaviek týkajúcich sa morského priestoru s cieľom zabezpečiť súlad energie z obnoviteľných zdrojov na mori so stratégiou EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030; keďže veterné elektrárne na mori môžu byť prínosom pre morskú biodiverzitu, ak budú navrhnuté a vybudované udržateľným spôsobom; keďže veľké rozšírenie výroby elektriny z veternej energie na mori si vyžaduje inteligentný prístup, aby sa zabezpečila jej koexistencia s činnosťami, ktoré sa už uskutočňujú v dotknutých oblastiach, ako aj čo najmenšie poškodenie životného prostredia; keďže hluk spôsobený výstavbou a prevádzkou veterných parkov, ale najmä námornou dopravou, má vplyv na morský ekosystém a mal by sa riešiť v právnych predpisoch v oblasti životného prostredia; keďže zapojenie developerov v oblasti obnoviteľných zdrojov energie v počiatočnej fáze procesu nepochybne prispeje k úspešnému pridelovaniu morského priestoru; keďže pridelovanie priestoru by malo byť výsledkom spoločného námorného priestorového plánovania a integrovaného manažmentu pobrežnej zóny, ktoré presahujú štátne hranice; keďže výnosy elektrickej energie z veterných turbín na mori prevyšujú výnosy z pobrežných turbín a pravdepodobne budú lepšie prijímané obyvateľmi žijúcimi v ich blízkosti;
- O. keďže akákoľvek ľudská činnosť vrátane energie z obnoviteľných zdrojov by nemala byť povolená v prísne chránených oblastiach EÚ, ktoré boli ako také označené v rámci stratégie EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030;
- P. keďže cieľom stratégie je poskytnúť dlhodobý rámec, ktorý podporuje zdravú koexistenciu medzi infraštruktúrou na mori a inými spôsobmi využívania morského priestoru, prispieva k ochrane životného prostredia a umožňuje prosperitu rybárskych spoločností;
- Q. keďže spravodlivý prechod pracovníkov z odvetvia ťažby ropy a zemného plynu na mori do odvetvia výroby energie z obnoviteľných zdrojov na mori by sa mal podporiť zlepšením uznávania ich zručností a kvalifikácií; keďže je dôležité dodržiavať najvyššie sociálne a environmentálne normy;
- R. keďže zavádzanie energie z obnoviteľných zdrojov na mori závisí od úsilia verejného a súkromného sektora; keďže v odvetví energie z obnoviteľných zdrojov na mori môžu popri súkromných spoločnostiach zohrávať úlohu aj verejné spoločnosti; keďže revízia pravidiel štátnej pomoci a verejného obstarávania by mala poskytnúť väčšiu flexibilitu pri vykonávaní zelenej transformácie vrátane projektov týkajúcich sa energie z obnoviteľných zdrojov na mori;
1. domnieva sa, že boj proti zmene klímy využívaním energie z obnoviteľných zdrojov na mori má zásadný význam pre dosiahnutie cieľov Parížskej dohody a dodržanie záväzku EÚ dosiahnuť nulovú bilanciu emisií skleníkových plynov najneskôr do roku 2050, a to v súlade s najnovšími vedeckými poznatkami, ako sa potvrdzuje v Európskej zelenej dohode a pláne obnovy NextGenerationEU; upozorňuje, že hospodárstvo s nulovými emisiami si vyžaduje využívanie energie z obnoviteľných zdrojov v bezprecedentnom rozsahu; zdôrazňuje, že mnohé členské štáty zaostávajú pri zavádzaní potrebnej energie z obnoviteľných zdrojov a infraštruktúry; ďalej zdôrazňuje, že všetky členské štáty by mali vynaložiť značné úsilie na dosiahnutie svojho plného potenciálu energie z obnoviteľných zdrojov; zdôrazňuje, že EÚ nebude schopná splniť svoje záväzky v oblasti klímy, ak sa neprijmú ďalšie opatrenia na urýchlenie zavádzania energie z obnoviteľných zdrojov na mori;

Streda 16. februára 2022

2. vyzýva Komisiu, aby sa energia z obnoviteľných zdrojov na mori a ďalšie príslušné energetické technológie stali do roku 2050 základnými zložkami energetického systému EÚ;
3. zdôrazňuje, že úspory energie, energetická efektívnosť a energia z obnoviteľných zdrojov patria medzi kľúčové hnacie sily na dosiahnutie hospodárstva s nulovými emisiami; pripomína záväzok Únie dodržiavať zásadu prvoradosti energetickej efektívnosti a zdôrazňuje význam uplatňovania tejto zásady vo všetkých príslušných právnych predpisoch a iniciatívach;
4. zdôrazňuje, že ciele týkajúce sa výroby energie z obnoviteľných zdrojov na mori vo všetkých morských oblastiach EÚ, ako sa stanovuje v oznámení Komisie COM(2020)0741, sú minimálne 60 GW do roku 2030 a 340 GW do roku 2050; pripomína, že podľa posúdenia vplyvu, ktoré Komisia priložila k oznámeniu COM(2020)0562 ⁽¹⁶⁾, by inštalovaný výkon veternej energie na mori mal byť 70 – 79 GW, aby sa cieľ znížiť emisie o 55 % do roku 2030 dosiahol nákladovo konkurencieschopným spôsobom; vyzýva členské štáty a verejný a súkromný sektor, aby do roku 2030 prekročili cieľ zníženia o 55 %; naliehavo vyzýva Komisiu, aby zrevidovala pravidlá verejného obstarávania a štátnej pomoci s cieľom zabezpečiť nákladovo konkurencieschopný prechod podporený dobre fungujúcim trhom, ktorý bude presadzovať využívanie veternej energie na mori; konštatuje, že existujú oblasti s rozsiahlym nevyužitým potenciálom energie z obnoviteľných zdrojov na mori, ako je napríklad Atlantický oceán, Stredozemné more, Baltské more a Čierne more; zdôrazňuje, že rozhodnutie nájsť priestor pre túto dodatočnú kapacitu energie z obnoviteľných zdrojov na mori do roku 2030 je mimoriadne dôležité a malo by sa považovať za prioritu a malo by sa v EÚ určiť do roku 2023/2024 s cieľom umožniť výstavbu do roku 2030; zdôrazňuje, že konkurencieschopnosť veternej energie na mori a energie z oceánov ako zdrojov energie sa bude naďalej zvyšovať a ceny budú ďalej klesať v dôsledku ich ďalšieho rozvoja a využívania; zdôrazňuje, že energia z obnoviteľných zdrojov na mori je životaschopným zdrojom energie a že udržateľný a spoľahlivý energetický systém musí kombinovať energiu z obnoviteľných zdrojov s inými energetickými technológiami, možnosťami uskladňovania energie a flexibilnou spotrebou energie;
5. domnieva sa, že energia z obnoviteľných zdrojov na mori musí byť udržateľná v celom hodnotovom reťazci a musí mať obmedzený nepriaznivý vplyv na životné prostredie a na hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť; pripomína prísľub Európskej zelenej dohody, že by sa na nikoho nemalo zabudnúť; zdôrazňuje, že dobré životné podmienky ľudí by mali byť stredobodom zelenej transformácie;
6. pripomína konkurenčnú výhodu spoločností a technológií EÚ v odvetví energie z obnoviteľných zdrojov na mori; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že EÚ si zachová vedúce postavenie v oblasti technológií, udrží talenty a poskytne cenovo dostupnú, bezpečnú a udržateľnú energiu, pričom zohľadní potenciálne vplyvy, a to aj tie, ktoré súvisia so zmenou klímy a vplyvom na morské prostredie; zdôrazňuje, že je dôležité zachovať túto konkurenčnú výhodu; zdôrazňuje potenciál výrazného rastu tohto odvetvia a jeho prínos pre hospodárstvo EÚ vrátane vývozu technológií a systémov; zdôrazňuje význam podpory investícií do výskumu a vývoja a význam budovania inovačného technologického priemyselného systému energie z obnoviteľných zdrojov na mori prostredníctvom cezhraničnej spolupráce a partnerstva v rámci programu Horizont Európa s cieľom uľahčiť a podporiť silné európske hodnotové reťazce, ktoré sú kľúčové pre dvojakú transformáciu, a zároveň zabezpečiť rýchle zavádzanie inovácií vyvinutých v tejto oblasti; zdôrazňuje význam vysokokvalitných priemyselných pracovísk pri uľahčovaní spravodlivej transformácie;
7. zdôrazňuje potrebu zachovať čistý, konkurencieschopný a udržateľný dodávateľský reťazec pre energiu z obnoviteľných zdrojov na mori v Európskej únii; zdôrazňuje preto, že je dôležité, aby dodávatelia uplatňovali najvyššie normy kvality v oblasti zdravia, bezpečnosti a životného prostredia v súlade s európskou certifikáciou a normami určenými v rámci dialógu so všetkými príslušnými zainteresovanými stranami; ďalej zdôrazňuje potrebu minimalizovať dopravné náklady v dodávateľskom reťazci; domnieva sa, že postupy verejného obstarávania by mali zohľadňovať tieto prvky;
8. zdôrazňuje, že využívanie energie z obnoviteľných zdrojov na mori je ideálnou príležitosťou pre najvzdialenejšie regióny a ostrovy, aby dekarbonizovali svoj energetický mix a výrazne znížili svoju závislosť od dovozu fosílnych palív; žiada, aby sa zintenzívnila iniciatíva Čistá energia pre ostrovy EÚ, pričom by sa mal klásť výrazný dôraz na obnoviteľné zdroje energie na mori; pripomína, že ostrovov sa osobitne dotýka stúpanie hladiny morí;
9. vyzýva Komisiu, aby čo najskôr vykonala posúdenie vplyvu s cieľom objasniť hospodárske a sociálno-ekonomické vplyvy energie z obnoviteľných zdrojov na mori s osobitným zameraním na existujúce pracovné miesta a pracovné miesta vytvorené zavedením 300 – 450 GW kapacity do roku 2050;

⁽¹⁶⁾ SWD(2020)0176.

Streda 16. februára 2022

10. žiada miestne príslušné orgány, aby posúdili iniciatívy, ktoré aktivizujú miestne hospodárstva, miestne udržateľné pracovné miesta a hospodárske činnosti využívaním energie z obnoviteľných zdrojov na mori; vyzýva na identifikáciu synergií medzi odvetviami, ktoré môžu najlepšie podporiť dvojakú, ekologickú a digitálnu transformáciu a prispieť k nadčasovej obnove hospodárstva, ako aj na rozvoj synergií s opatreniami, ktoré umožňujú udržateľné modré hospodárstvo;

Infraštruktúra a siete

Investície do infraštruktúry

11. zdôrazňuje naliehavú potrebu zlepšiť a rozšíriť existujúcu infraštruktúru bez toho, aby bola dotknutá stratégia EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030 a právne predpisy EÚ v oblasti ochrany prírody, s cieľom umožniť väčšie využívanie elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov; vyjadruje poľutovanie nad tým, že viaceré členské štáty ešte nedosiahli svoj cieľ 10 % prepojenia elektrických sietí do roku 2020, a vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili primeranú infraštruktúru, ako sú prenosové vedenia, na integráciu a prenos elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov energie na mori; pripomína cieľ EÚ týkajúci sa prepojenia elektrických sietí na úrovni 15 % do roku 2030, ktorý je stanovený v článku 2 nariadenia (EÚ) 2018/1999; vyzýva Komisiu, aby predložila návrh, ktorý môže urýchliť zavedenie cieľa prepojenia; domnieva sa, že Únia a jej členské štáty by mali vypracovať dohody o energetickej infraštruktúre na mori so susednými geografickými regiónmi;

12. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili, že v EÚ bude k dispozícii primeraná infraštruktúra na zabezpečenie nákladovo efektívneho využívania energie z obnoviteľných zdrojov na mori;

13. zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť udržateľný a zodpovedný rozvoj odvetvia energie z obnoviteľných zdrojov na mori, pričom treba zohľadniť dôležitú úlohu námornej dopravy a námorných prístavov; zdôrazňuje, že rozvoj energie z obnoviteľných zdrojov na mori by mal zohľadniť potrebu bezpečných námorných prístupových ciest, koridorov a kotvísk pre lodnú dopravu, ako aj budúci rozvoj námorných prístupových ciest do prístavov; zdôrazňuje význam moderných, udržateľných a inovatívnych námorných prístavov pre montáž, výrobu a servis zariadení na využívanie energie z obnoviteľných zdrojov na mori a značné investície potrebné na modernizáciu prístavnej infraštruktúry vrátane dopravných terminálov a plavidiel s cieľom poskytovať tieto služby; poukazuje na úlohu námorných prístavov ako bodov, cez ktoré sa energia z obnoviteľných zdrojov vyrobená na mori dostáva na pevninu a napája na súvisiacu logistiku, a ako uzlov energie z obnoviteľných zdrojov pre prepojenie zariadení na výrobu energie na mori s prenosovou sústavou a cezhraničné prepojovacie vedenie;

14. zdôrazňuje, že prístup k energii z obnoviteľných zdrojov na mori prispeje aj k ekologizácii prístavov, a to aj pokiaľ ide o pobrežné dodávky elektrickej energie pre lode v kotvisku a ich rozvoj ako klastrov obehového priemyslu; zdôrazňuje, že námorné priestorové plány členských štátov by mali byť v súlade s budúcim trendom vrátane nových dopravných tokov, nových námorných trás a väčších plavidiel a mali by zabezpečiť, aby infraštruktúra pre energiu z obnoviteľných zdrojov na mori mohla koexistovať s námornými dopravnými trasami, odvetvím rybníctva, systémami rozdelenia plavby, kotviskami, prístupom a činnosťami námorných lodí a rozvojom prístavov; je pevne presvedčený, že je potrebné zabezpečiť najvyššiu úroveň bezpečnosti lodí, ktoré prechádzajú v blízkosti infraštruktúry na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov na mori, vrátane dostatočného pokrytia služieb lodnej dopravy a poskytovania núdzových podporných plavidiel v tejto oblasti;

15. víta návrh Komisie na revíziu nariadenia o TEN-E, aby sa dosiahol cieľ Európskej zelenej dohody a aby boli právne predpisy vhodné pre 1,5 °C, a víta aj pozornosť, ktorú venuje potrebám a prioritám odvetvia energie z obnoviteľných zdrojov na mori; zdôrazňuje, že rozvoj udržateľných a efektívnych hybridných a radiálnych veterných zariadení na mori na výrobu, prepojenie a prenos si vyžaduje výhľadovo orientované verejné a súkromné plánovanie a investície; je pevne presvedčený, že regulačné rámce by mali uľahčiť anticipačné investície; zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť koordináciu a zosúladenie medzi plánmi rozvoja sústav na pevnine a na mori, a to aj s identifikáciou miest vykládky pre pripojenia na mori a využívanie siete na pevnine; nabáda členské štáty, aby urýchlili vybudovanie potrebnej sieťovej infraštruktúry s cieľom uľahčiť ekologickú transformáciu, pre ktorú je elektrifikácia kľúčová; uznáva, že obrovské investície, ktoré sa často realizujú súčasne, si budú vyžadovať dôkladné a presné plánovanie;

16. zdôrazňuje, že je dôležité spoločne vymedziť a dohodnúť sa na spolupráci, pokiaľ ide o množstvo energie z obnoviteľných zdrojov na mori, ktoré majú členské štáty zaviesť v každej morskej oblasti v rokoch 2030, 2040 a 2050, a to z hľadiska zaistenia investičnej bezpečnosti a dosiahnutia cieľov v oblasti klímy a energetiky;

Streda 16. februára 2022

17. uznáva potenciál energie z obnoviteľných zdrojov na mori vo všetkých európskych morských oblastiach a vyzýva Komisiu a členské štáty, aby ďalej rozvíjali kľúčové technológie, ktoré využijú túto energiu;
18. víta záväzok Komisie týkajúci sa stratégie uľahčiť dialóg o environmentálnej, hospodárskej a sociálnej udržateľnosti energie z obnoviteľných zdrojov na mori a podporovať „komunitný prístup“, v rámci ktorého si všetky zainteresované strany vrátane zástupcov priemyslu, mimovládnych organizácií, rybárov a vedcov môžu vymieňať názory a skúsenosti a pracovať na spoločných projektoch už v ranom štádiu;
19. berie na vedomie potenciálne výhody kombinovania zariadení na výrobu energie na mori a prenosových zariadení v rámci postupu verejnej súťaže; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby analyzovali potenciál a možné problémy tohto komplexného prístupu k verejným súťažiam v celom rozsahu a posúdili jeho uplatniteľnosť na rôzne štruktúry; zdôrazňuje, že v tejto analýze sa musia zohľadniť možné výzvy, pokiaľ ide o zabezpečenie stimulov a optimálne plánovanie prenosových sústav na mori a na pevnine;
20. pripomína, že výroba elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov na mori takisto vytvára príležitosť na výrobu vodíka z obnoviteľných zdrojov, ako sa uvádza v oznámeniach Komisie COM(2020)0741, COM(2020)0299 a COM(2020)0301;
21. berie na vedomie prirodzenú komplementárnosť medzi rôznymi technológiami v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov na mori, pokiaľ ide o spoločnú infraštruktúru, synergie dodávateľského reťazca a spoľahlivejšiu agregovanú výrobu energie;
22. zdôrazňuje potrebu investícií do infraštruktúry na podporu rozšírenia odvetvia energie z obnoviteľných zdrojov na mori, najmä investícií do prístavov, s cieľom umiestniť väčšie turbíny a komponenty, zabezpečiť prevádzku a údržbu (vrátane zariadení odbornej prípravy) a vybudovať vyradovacie a výrobné centrá pre zariadenia na výrobu veternej energie upevnené na dne a plávajúce na mori; zdôrazňuje skutočnosť, že energia z obnoviteľných zdrojov na mori bude mať zásadný význam pre bezpečnosť dodávok energie a musia sa prijať potrebné opatrenia na zabezpečenie infraštruktúry proti kybernetickým útokom;

Spolupráca členských štátov

23. zdôrazňuje, že spolupráca členských štátov je nevyhnutná na dosiahnutie maximálneho efektívneho využívania zdrojov energie na mori, pričom sa zohľadňujú špecifiká jednotlivých oblastí; zdôrazňuje význam združenia Spolupráca v oblasti energetiky v Severnom mori (NSEC) a potrebu opäť zahrnúť Spojené kráľovstvo; poznamenáva, že súčasný právny rámec by sa mal zlepšiť s cieľom uľahčiť takúto dobrovoľnú spoluprácu; je pevne presvedčený, že ak sa nezintenzívni spolupráca medzi členskými štátmi a prepojenými tretími krajinami, bude to brániť rozvoju energie z obnoviteľných zdrojov na mori; naliehavo vyzýva Komisiu a členské štáty, aby bezodkladne prijali potrebné opatrenia; vyzýva členské štáty, aby okamžite koordinovali a vypracovali plány rozvoja energie z obnoviteľných zdrojov na mori;
24. zdôrazňuje, že regionálna spolupráca medzi členskými štátmi a susednými štátmi na úrovni morských oblastí by sa mala podporovať spoločným plánovaním a odstránením regulačných prekážok, ako aj vytvorením regionálnych máp využívania morského priestoru, ktoré budú prístupné všetkým zainteresovaným stranám a pravidelne revidované prostredníctvom pevného spoločného monitorovacieho rámca;
25. víta zámer Komisie koordinovať svoju činnosť s členskými štátmi s cieľom podporiť vybudovanie zariadení s aspoň 100 MW energie z vln a prílivu do roku 2025 a 1GW do roku 2030;
26. víta návrh Komisie na nariadenie o usmerneniach pre transeurópsku energetickú infraštruktúru a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 347/2013 a podporuje vytvorenie jednotného kontaktného miesta pre každý prioritný koridor siete na mori, s cieľom uľahčiť koordináciu medzi členskými štátmi a proces udeľovania povolení pre projekty spoločného záujmu v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov na mori;

Diaľkové vykurovanie a chladenie

27. poznamenáva, že elektrina a priame vykurovanie a chladenie vyrobené použitím obnoviteľných zdrojov na mori môžu prispieť k ekologizácii akéhokoľvek konečného využitia elektriny, ako sú tepelné čerpadlá, čo vedie k zníženiu a prípadnému odstráneniu emisií skleníkových plynov; zdôrazňuje potenciál začlenenia energie z obnoviteľných zdrojov na mori do diaľkového vykurovania prostredníctvom čistej elektrickej energie a tepelných čerpadiel;

Streda 16. februára 2022

28. vyzýva Komisiu, aby v záujme rozvíjajúcich sa trhov analyzovala osvedčené postupy na vyspelých trhoch s diaľkovým vykurovaním a chladením; zdôrazňuje, že členské štáty sú schopné vybudovať skladovacie kapacity na vykurovanie a chladenie, a tým podporiť využívanie značne kolísajúcej energie z obnoviteľných zdrojov na mori; zdôrazňuje, že nedostatok údajov a neprepojenie so stratégiami obnovy budov na úrovni obcí brzdí ďalšiu integráciu obnoviteľných zdrojov energie na trhoch diaľkového vykurovania a chladenia;

29. zdôrazňuje úlohu vnútroštátnych a miestnych orgánov pri strategickom plánovaní vykurovania a chladenia a pri podpore prevádzkovateľov diaľkového vykurovania znižovaním rizika investícií a uľahčovaním prístupu k priamemu financovaniu z verejného sektora;

Výskum a vývoj

30. je pevne presvedčený, že EÚ a členské štáty by mali podporovať výskum a rozvoj viacúčelových prepojovacích vedení; zdôrazňuje, že treba vytvoriť dlhodobý rámec pre viacúčelové prepojovacie vedenia, ktoré dokážu efektívne integrovať offshore a onshore trhy; vyzýva Komisiu, aby pomáhala výrobcam rôznych zariadení pri vypracovaní spoločného štandardu, ktorý zabezpečí kompatibilitu a interoperabilitu prepojovacích vedení; zdôrazňuje, že nové technológie, ako sú viacúčelové prepojovacie vedenia, sa musia navrhovať, otestovať, demonštrovať a zbaviť rizika tak, aby sa urýchlil ich vstup na trh; žiada, aby sa vytvorili vhodné rámcové podmienky s cieľom zabezpečiť rýchly rozvoj týchto technológií;

31. naliehavo vyzýva Komisiu, členské štáty a súkromný sektor, aby zvýšili investície do výskumu a vývoja obehového dizajnu energie z obnoviteľných zdrojov na mori, ktorý zahŕňa environmentálne aspekty, ako aj do technológie recyklácie a demontáže staníc výroby energie z obnoviteľných zdrojov na mori;

32. zdôrazňuje, že úniové odvetvie energie z obnoviteľných zdrojov na mori je závislé od dovozu surovín a komponentov určených na výrobu a že dodávateľský reťazec týchto materiálov by sa mal chrániť; pripomína, že je dôležité, aby dodávatelia uplatňovali najvyššie normy kvality v oblasti zdravia, bezpečnosti a životného prostredia v súlade s európskou certifikáciou a normami;

33. je pevne presvedčený, že EÚ a členské štáty by mali podporovať výskum a rozvoj plávajúcich zariadení využívajúcich vietor, príboj, prílív a prúdy, ktoré možno prispôsobiť rôznym podmienkam morského dna v Európe; v tejto súvislosti tiež zdôrazňuje potrebu podporovať výskum a vývoj, rozširovanie a komercializáciu dekarbonizácie celého hodnotového reťazca výroby energie z obnoviteľných zdrojov na mori a technológií využívajúcich obnoviteľné zdroje energie, ako je veterná energia na mori, na dekarbonizáciu iných odvetví a prepojenia odvetví;

34. zdôrazňuje potrebu využívať energiu z obnoviteľných zdrojov na mori v hlbokých vodách; zdôrazňuje, že plávajúce technológie umožňujú prístup k vyšším a trvalejším rýchlostiam vetra, pričom môžu tiež minimalizovať vplyv turbín na životné prostredie a znížiť tlak spojený s pobrežným plánovaním; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podporovali výskum, vývoj, monitorovanie a inovácie týkajúce sa technológií, ako sú plávajúce platformy; zdôrazňuje, že pre EÚ je toto výnimočnou príležitosťou, aby sa stala svetovým lídrom v oblasti technológií výroby energie z obnoviteľných zdrojov na mori, ktoré budú kľúčové pre dekarbonizáciu;

35. považuje za nevyhnutné, aby v Európe existovali kľúčové segmenty hodnotových reťazcov energie z obnoviteľných zdrojov s cieľom dosiahnuť ciele EÚ v oblasti klímy a priniesť obyvateľom významné hospodárske výhody; požaduje prijatie primeraných opatrení na podporu úlohy miestneho európskeho obsahu v dodávateľskom reťazci a právnych predpisoch v rámci stratégie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov;

36. víta skutočnosť, že Komisia a Európska investičná banka sú odhodlané spolupracovať s inými finančnými inštitúciami na podpore strategických a rizikovejších investícií do energie na mori v rámci Programu InvestEU a zároveň zabezpečiť, aby EÚ zostala technologickým lídrom;

37. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby v kontexte Európskej zelenej dohody vo väčšej miere využívali finančné prostriedky Únie na podporu rozvoja energie z obnoviteľných zdrojov na mori na najvzdialenejších územiach a na ostrovoch, čím by sa účinne znížila ich závislosť od fosílnych palív;

Streda 16. februára 2022

38. zdôrazňuje, že rozšírenie výroby energie z obnoviteľných zdrojov na mori si bude vyžadovať veľký počet vysoko špecializovaných a kvalifikovaných pracovníkov, a vyzýva Komisiu a členské štáty, aby prijali potrebné opatrenia na predchádzanie nedostatku kvalifikovaných pracovníkov zabezpečením atraktívnych pracovných podmienok pri zohľadnení zdravia a bezpečnosti; podporuje ambíciu Komisie podporovať príslušné vnútroštátne a regionálne orgány pri vytváraní a poskytovaní špecifických vzdelávacích a školiacich programov pre výrobu energie z obnoviteľných zdrojov na mori a potrebu rozvíjať súbor zručností v oblasti výroby energie z obnoviteľných zdrojov na mori; vyzýva Komisiu, aby začlenila oblasť výroby energie z obnoviteľných zdrojov na mori do svojho budúceho európskeho programu v oblasti zručností s cieľom pomôcť jednotlivcom, nadnárodným podnikom a MSP rozvíjať potrebné zručnosti pre odvetvie výroby energie z obnoviteľných zdrojov na mori; zdôrazňuje význam zamestnanosti žien vo vysoko technickom prostredí námorného odvetvia;

39. domnieva sa, že počas celého projektového cyklu je nevyhnutné navrhovať, rozvíjať a zavádzať energiu z obnoviteľných zdrojov na mori obehovým a obnoviteľným spôsobom; zdôrazňuje najmä, že značné množstvo kovov a nerastov potrebných na podporu rastu technológií z obnoviteľných zdrojov musí pochádzať zo zodpovedných a obehových zdrojov;

40. zdôrazňuje významnú príležitosť na rozvoj výroby vodíka z obnoviteľných zdrojov na mori, ktorý môže prispieť k širšiemu rozvoju trhu s vodíkom z obnoviteľných zdrojov; vyzýva Komisiu, aby posúdila, ako by zdroje energie z obnoviteľných zdrojov na mori mohli pripraviť pôdu pre rozvoj výroby vodíka z obnoviteľných zdrojov;

41. zdôrazňuje význam súkromných a verejných investícií v odvetví výroby energie z obnoviteľných zdrojov na mori pre rozsiahle zavádzanie technológií výroby energie z obnoviteľných zdrojov na mori; opätovne vyzýva Komisiu, aby prispôbila program Horizont Európa vývoju, rozšíreniu a uvádzaniu na trh prelomových technológií a inovácií v Únii s cieľom preklenúť priepasť medzi inováciou a uvádzaním na trh, a to poskytovaním rizikového financovania pre začínajúce technologické a demonštračné projekty a rozvojom raných hodnotových reťazcov s cieľom podporiť rozvoj výskumnej infraštruktúry, a to aj na zmiernenie existujúcich rozdielov medzi členskými štátmi;

42. zdôrazňuje, že zlepšené zručnosti v oblasti výroby energie z obnoviteľných zdrojov na mori a znalosti špecifické pre daný sektor sú aktíva, ktoré môžeme vyvážať do krajín mimo EÚ, a tak podporiť vývoz služieb EÚ a prispieť k zmierneniu zmeny klímy na celosvetovej úrovni;

Povolenia a námorné priestorové plány*Zjednodušenie vydávania povolení*

43. zdôrazňuje, že splnenie cieľov na roky 2030 a 2050 si vyžaduje urýchlenie zavádzania výroby energie z obnoviteľných zdrojov na mori; zdôrazňuje potrebu udržateľnejšieho riadenia námorného priestoru a pobreží s cieľom využiť potenciál energie z obnoviteľných zdrojov na mori; je presvedčený, že riadny proces námorného priestorového plánovania musí byť sprevádzaný solídnym prístupom k účasti verejnosti, aby sa zohľadnili názory všetkých zainteresovaných strán a pobrežných komunít; poznamenáva, že obrovský záujem o energiu z obnoviteľných zdrojov na mori priláka čoraz väčší počet žiadostí o povolenie; vyzýva členské štáty, aby urýchlili zjednodušili príslušné postupy a koordinovali svoje úsilie; nabáda členské štáty, aby prijali koncepciu jednotných kontaktných miest;

44. poznamenáva, že postupy začatia projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov na mori sú v súčasnosti zdĺhavé a je naliehavo potrebné zrýchliť ich, aby sa dosiahli ciele do rokov 2030 a 2050; poznamenáva, že zjednodušenie postupov a technických noriem členských štátov uľahčí rýchlejšie zavádzanie; vyzýva členské štáty, aby zaviedli transparentný postup a zväzili zavedenie lehôt na vydávanie povolení vrátane potrebných environmentálnych hodnotení a štúdií, ako aj konzultácií so zainteresovanými stranami, a aby zaviedli lehoty na vydanie povolenia po predložení kompletnej dokumentácie s termínom na rozhodnutie; zdôrazňuje, že je dôležité skrátiť postupy, ak je to potrebné, a prijať opatrenia na zabezpečenie dodržiavania lehôt;

45. zdôrazňuje význam a potenciál vopred schválených licencií pre rozvojové lokality na mori, ako aj umiestnenia pripájacích a prenosových vedení s cieľom odstrániť neistotu spojenú s projektmi a skrátiť dodacie lehoty;

Streda 16. februára 2022

46. domnieva sa, že je mimoriadne dôležité dosiahnuť široký konsenzus verejnosti o projektoch výroby energie z obnoviteľných zdrojov na mori zapojením miestnych aktérov s cieľom zvýšiť akceptáciu veternej energie na mori a jej príľahlej rozsiahlej infraštruktúry zo strany verejnosti; žiada transparentné a zmysluplné zapojenie pobrežných spoločností vrátane tých, ktoré sa nachádzajú v najodľahlejších regiónoch a na ostrovoch, a ďalších zainteresovaných strán; zdôrazňuje, že je dôležité zvýšiť dôveru širokej verejnosti v schopnosť energie z obnoviteľných zdrojov dosiahnuť energetickú nezávislosť a bezpečnosť dodávok; nabáda Komisiu a členské štáty, aby vytvorili jednotné kontaktné miesta, ktoré budú efektívne informovať o možnostiach financovania demonštračných projektov pre prelomové technológie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov;

Zosúladenie námorných priestorových plánov a národných energetických a klimatických plánov

47. poznamenáva, že celkový priestor potrebný na zabezpečenie toho, aby sa dosiahol cieľ kapacity veternej energie v Severnom mori do roku 2050, sa očakáva na úrovni 2,8 %; je pevne presvedčený, že zapojenie developerov v oblasti obnoviteľných zdrojov energie už v začiatkoch procesu prispeje k úspešnému prideleniu morského priestoru; zdôrazňuje, že pridelovanie priestoru by malo byť výsledkom spoločného námorného priestorového plánovania a integrovaného riadenia pobrežnej zóny, ktoré presahujú štátne hranice; požaduje transparentný proces a na sprístupnenie regionálnych námorných priestorových plánov s cieľom uľahčiť včasný a inkluzívny prístup pre všetky zainteresované strany;

48. upozorňuje na odporúčania projektu o viacúčelovom využívaní európskych morí financovaného z programu Horizont 2020, v rámci ktorého sa skúmajú možnosti viacúčelového využívania európskych morí v piatich morských povodiach EÚ; pripomína svoje usmernenie, že udržateľný rozvoj oceánu sa už nemôže spoliehať na riadenie jedného odvetvia, ale vyžaduje si viac holistický a integrovaný prístup, a že viacúčelové využívanie sa neobmedzuje len na spoločné využívanie „rovnakého“ námorného priestoru, ale malo by zahŕňať spoločné využívanie infraštruktúry a iných aktív a spoločné činnosti;

49. zdôrazňuje, že je naliehavo potrebné zabezpečiť dostatočný priestor na rozvoj energie z obnoviteľných zdrojov na mori, a domnieva sa, že potreby viacúčelového využívania by sa mali aktívne uľahčovať a stimulovať prostredníctvom verejných regulačných orgánov a príslušných podporných programov, ktoré by presahovali rámec jednoduchých riešení územného plánovania; konštatuje, že pri vypracúvaní námorných priestorových plánov boli členské štáty požiadané, aby hľadali nielen najlepšie dostupné údaje a širokú účasť verejnosti, ale aj možnosti spoločného umiestnenia námorných činností;

50. poznamenáva, že podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 boli členské štáty povinné predložiť svoje národné energetické a klimatické plány do 31. decembra 2019 a každé dva roky majú predkladať správu o pokroku; poznamenáva, že podľa smernice 2014/89/EÚ boli členské štáty povinné vypracovať námorné priestorové plány do 31. marca 2021; vyjadruje poľutovanie nad tým, že ešte nie všetky členské štáty predložili svoje námorné priestorové plány, a naliehavo vyzýva Komisiu, aby prijala opatrenia; poznamenáva, že existuje riziko nezlučiteľnosti národných energetických a klimatických plánov s námornými priestorovými plánmi, pokiaľ ide o pridelovanie priestorov; zdôrazňuje, že treba urýchlene zosúladiť smernicu o námornom priestorovom plánovaní a nariadenie o národných energetických a klimatických plánoch, ako aj ďalšie príslušné právne predpisy EÚ; naliehavo vyzýva členské štáty, aby okamžite koordinovali a vypracovali plány rozvoja na mori do roku 2030 a po roku 2030;

51. v tejto súvislosti víta cieľ stratégie vytvoriť dlhodobý rámec, ktorý podporuje zdravú koexistenciu medzi infraštruktúrou na mori a inými spôsobmi využívania morského priestoru a prispieva k ochrane životného prostredia;

52. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby pri plánovaní a zavádzaní 300 GW až 450 GW kapacity energie z obnoviteľných zdrojov na mori do roku 2050 prijali úplný a holistický prístup zohľadňujúci životný cyklus;

53. vyzýva Komisiu, aby vykonala analýzu vplyvov vyradovania zariadení na mori z prevádzky a aby v prípade potreby prijala stratégiu EÚ pre udržateľné vyradovanie infraštruktúry na mori z prevádzky s cieľom minimalizovať vplyv na životné prostredie, bezpečnosť a hospodárstvo; zdôrazňuje, že takáto stratégia by mala zahŕňať demontáž existujúcej infraštruktúry a pokrývať budúce činnosti spojené s vyradovaním z prevádzky; zdôrazňuje, že budúci právny rámec pre celú EÚ bude potrebný len vtedy, ak analýza preukáže závažné nedostatky súčasného právneho rámca a nástrojov v členských štátoch EÚ; naliehavo vyzýva Komisiu, aby vytvorila jednoduchý monitorovací rámec, ktorý môže zabezpečiť transparentné a efektívne podávanie správ o pokroku pri zavádzaní výroby energie z obnoviteľných zdrojov na mori, pokiaľ ide o to, či sú členské štáty na dobrej ceste k dosiahnutiu cieľovej kapacity v GW na roky 2030 a 2050; domnieva sa, že Komisia by mala v súlade s požiadavkami na podávanie správ podľa smernice o obnoviteľných zdrojoch energie informovať Európsky parlament o tom, či je zavádzanie energie z obnoviteľných zdrojov na mori na dobrej ceste;

Streda 16. februára 2022

54. požaduje celoeurópsky zákaz skládkovania vyradených listov veterných turbín od roku 2025 s cieľom zabezpečiť obehovosť, minimalizovať negatívne vplyvy na životné prostredie, pôdu a oceány a zvýšiť úroveň ochrany pôdy;

Koncepcia trhu

55. zdôrazňuje, že využívanie energie z obnoviteľných zdrojov na mori závisí od primeraného uplatňovania dobre navrhnutých trhových pravidiel a stabilného regulačného rámca vzhľadom na dlhé trvanie takýchto investícií; zdôrazňuje, že náklady na veternú energiu na mori za posledné dve desaťročia dramaticky klesli, a preto vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili čo najlepšie rámcové podmienky pre trhový rozvoj veternej energie na mori; zdôrazňuje, že bez čo najrýchlejšieho vyradenia fosilných palív a dotácií na fosilné palivá a bez výrazného zvýšenia výroby veternej energie na mori by nebolo možné dosiahnuť ciele v oblasti obnoviteľných zdrojov energie a obmedziť globálne otepľovanie na menej ako 1,5 °C do konca storočia;

56. žiada, aby sa posúdilo rozdelenie nákladov a prínosov medzi výrobou a prenosom energie z obnoviteľných zdrojov na mori, aby boli udržateľné a sociálno-ekonomicky životaschopné, pričom sa zabezpečia správne stimuly a stabilný regulačný rámec pre developerov; zdôrazňuje, že neistota v súvislosti s rozdelením nákladov a prínosov odrádza spoločnosti od začatia projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov na mori; vyzýva Komisiu, aby urýchlila uverejšňovanie usmernení EÚ o rozdelení nákladov a prínosov spojených s hybridnými projektmi na mori;

57. zdôrazňuje, že existujúce nástroje financovania EÚ, ako je Nástroj na prepájanie Európy, môžu podporovať mobilizáciu potrebných finančných prostriedkov na podporu cezhraničných riešení v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a spoločných projektov v EÚ; konštatuje, že Nástroj na prepájanie Európy možno použiť na identifikáciu potenciálnych miest na výstavbu na mori, financovanie potrebných štúdií a stavebných prác v prípade projektov medzi dvoma alebo viacerými členskými štátmi EÚ;

58. vyzýva Komisiu, aby nabádala členské štáty, aby v prípade potreby zahrnuli projekty výroby energie z obnoviteľných zdrojov na mori do svojich národných plánov obnovy a odolnosti a iných vnútroštátnych programov financovaných z fondov EÚ;

59. vyzýva na revíziu existujúceho regulačného rámca pre trhy EÚ s elektrinou s cieľom uľahčiť využívanie energie z obnoviteľných zdrojov na mori a odstrániť umelé obchodné bariéry, pevné ceny, dotácie a iné mechanizmy narušujúce trh, ktoré bránia ďalšej úspešnej integrácii energie z obnoviteľných zdrojov na mori; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby dôkladne analyzovali možnosť vytvoriť osobitné ponukové oblasti na mori a ich vhodnosť na integráciu rastúcej kapacity energie z obnoviteľných zdrojov na mori; vyzýva Komisiu, aby identifikovala existujúce regulačné mechanizmy, ktoré úspešne podporujú integráciu energie z obnoviteľných zdrojov na mori do dobre fungujúceho trhu s energiou, v rámci nadčasového modelu vrátane uľahčenia hybridných projektov a nových foriem spolupráce; vyzýva Komisiu, aby preskúmala lepšie podmienky rozvoja hybridných projektov s cieľom zabezpečiť lepšie a rýchlejšie vykonávanie hybridných projektov výroby energie z obnoviteľných zdrojov na mori a pružnejšie podmienky na posilnenie inovácií vrátane nových kategórií aktív, najmä v prípade veterných parkov na mori pripojených k prepojavacích vedeniam na dvoch alebo viacerých trhoch; uznáva, že tarify musia zohľadňovať riziká byť priekopníkom v odvetví investovania do zavádzania nových technológií;

60. zdôrazňuje potrebu koncepcie trhu, ktorý je plne kompatibilný s energiou z obnoviteľných zdrojov na mori, vrátane potreby zabezpečiť optimálne usporiadanie ponukových oblastí pre energiu z obnoviteľných zdrojov na mori; domnieva sa, že infraštruktúra výroby energie z obnoviteľných zdrojov na mori na úrovni prepravy by mala byť regulovaná na základe pravidiel oddelenia s jasne vymedzeným oddelením úloh a zodpovedností z hľadiska zodpovednosti za systémy, prístupu tretích strán, ako aj transparentných taríf a podmienok, čím by sa prispelo k jednotnému trhu a energetickej únii;

61. uznáva, že prechod na čistú energiu si vyžaduje, aby sa pri využívaní energie z obnoviteľných zdrojov na mori a iných energetických technológií zohľadňovala udržateľnosť a uhlíková stopa v celom hodnotovom reťazci; zdôrazňuje, že postupy verejného obstarávania na výrobu energie na mori by mali zahŕňať kritériá udržateľnosti;

62. uznáva, že vodík z obnoviteľných zdrojov bude zohrávať kľúčovú úlohu na ceste EÚ k uhlíkovej neutralite do roku 2050; zdôrazňuje, že energia z obnoviteľných zdrojov na mori bude vzhľadom na rozsah projektov a vysokú kapacitu zohrávať zásadnú úlohu pri urýchlení výroby vodíka z obnoviteľných zdrojov; domnieva sa, že je potrebná podpora výskumu a vývoja, aby sa priemysel podnietil k tomu, aby sa vodík z obnoviteľných zdrojov dostal na trh prostredníctvom veľkých komerčných projektov, čím by sa vytvoril skutočný udržateľný dopyt v odvetviach, v ktorých znižovanie emisií prebieha ťažko;

Streda 16. februára 2022

o

o o

63. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade a Komisii.
-